

64 KUOPIO.

Saima n:o 10 7.III 1844

Den dåliga skörd af både spanmål och hö, sednaste höst i Savolaks och Karelen lemnade, gjorde utsigtarna för året serdeles hotande. Genom Regeringens faderliga omsorger hafva likväl dessa fått en ljusare färg, och äfven enskild omtanka har förekommit ett alltför högt stegradt pris på brödet.

Utur Kronans magasiner säljes nemligen nu rågen till 18 1/2 Rubel B-co Assign. Men en stark tillförsel från Ryssland har ytterligare nedsatt varans pris. Man har sig bekant, att i Sordavala för närvarande finnas upplagde icke mindre än 30 000 kuli rågmjöl, och säljes kulin, ungefär 1 1/6 tunna, derstädes till nitton Rubel nämnda mynnsort. Äfven i vestra delen af provinsen har man sålt rågen till ett måttligt pris, fastän det från Jyväskylä marknad noterade priset af 15 Rubel tunnan kan anses hafva varit tillfälligt och föranledt af almogens behof af marknadspenningar. Äfven för höstutsäde är sörjdt genom en mot sommaren väntad remiss af 6 000 tunnor råg till Kuopio läns magasin. 10

Spanmålstillgången kan derföre anses god, endast penningar finnas. Kändt är, att med sågrörelsens inskränkning en de föregående åren gifvande källa till penningeförvärf för denna landsort betydligt aftagit. Det är denna näringsgren man tillskrifvit det sällsynta förhållande, att under flera års tid nästan inga rester å kronouppbördens funnits. Änu förljudes t. ex. från Idensalmi fögderi, att äfven i år Kronoutskylderna temligen väl influtit. Likväl röjer sig öfverallt stor penningebrist. Äfven för dennas afhjelpande har dock Regeringen gjort mycket. Ur Jordbruksfonden äro för kärrodling beviljade lån inom Kuopio län till ett sammanlagdt belopp af 4 700 Rubel Silfver. Dessa lån få utestå i tio år, och för dem erlägges en ränta af endast 2 P. C. årligen. För samma ändamål eger Guvernören i länet att såsom gåfvor utdela 1 200 Rub. S. årligen. Dessa medel hafva för de tvenne nästföregående åren blifvit omsatta till räntebärande papper, och kommer nu hela summan af 2 400 Rub. jemte upplupen ränta att utdelas till ungefär åttatio mindre bemedlade hemmansåboer. Vidare finnas 3 000 Rub. S. till vägbyggnader och 1 500 Rub. S. att betalas för spånad. Alla dessa medel öka således rörelsekapitalet för året med mera än 40 600 Rubel B-co Assign., under det att de nya vägar och kärrodlingar, genom dem tillvägbringas, för all framtid gagna landet. 30

Svårare att afhjelpa än missvexten på spanmål är foderbristen. Öfvertygelsen härom förmådde landtmannen att vid vinterns annalkande förminska sin ladugård, och det låga priset på kött och talg bevisar noggsamt, att denna minskning icke varit ringa. Man förutser så mycket större dyrhet på dessa artiklar i nästa vinter, om eljest den kommande sommaren ger försvarlig höskörd. Nu betalas här ett band råghalm med 10 Rubel och ett L-pd. hö med 50 kopek B-co Assign. Halmen är här i allmänhet nästan mera eftersökt än höet, emedan detta vanligen är angripet af rost och då af boskapen ratas. Orsak till rosten är källornas och kärrens starka jernhalt. Ovanligt är här icke, att man hemtar sin halm ända från Österbotten på mer än trettio mils afstånd. Äfven detta år läser väl mången nödgas försörja de så återstående korna med en så dyrköpt föda. 40

Goda skördar från svedjeländerna hafva gifvit Savolaks anseendet af en spanmålsrik provins. Ty dessa gifva under rätt goda år 30-de kornet och derutöfver i afkastning. Den penningetillgång, sågrörelsen under 50

sednaste tiotal af år beredt landet, har bidragit att återlifva namnet om dess välstånd. Men endast sällan inträffar i sjelfva verket en god årsväxt på svederna. Det egentliga åkerbruket ligger derunder nere och drifves mångenstädes med den ytterligaste likgiltighet. Välmågan, der den finnes, är mycket ojemnt spridd. I Kuopio socken med dess kapeller anses den t. ex. för god nog. Men man behöfver icke begifva sig längre bort än t. ex. till den närgränsande Nilsä socken, så finner man 7 à 8 mil från Kuopio ställen, der det arma folket icke *ätit rent bröd på trettio års tid*. Detta bevisar äfven, huru sällsynt en god årsvext härstädes är. Ty ehuru det väl är gifvet, att äfven i nämnda trakter goda år inträffat inom en tidrymd af trettio år, få hafva likväl detta varit så enstaka, att folket af omtanke för framtiden icke vågat lemna sin vanliga föda, stampbrödet.

Ett stort hinder för landets förkofran är i Karelen jordens natur af kronoegendom. Kronohemmanen äro nemligen ett slags fideikommissser, under det att deras besittning tillika är osäker i anseende till de ofta uppstående bördsanspråken, då försäljning af en sådan lägenhet skett. Följden häraf är, att de yngre barnen icke finna något intresse vid att upparbeta en lägenhet, som vid fadrens död uteslutande tillfaller det älsta, samt att oupphörliga egotvister utarma åboerne, hvilka ofta af denna anledning nödgas försälja sitt hemman och sålunda lemna tillfälle öppet för nya prosesser. Uppmaningar från Länestyrelsen att köpa jorden till skattejord hafva icke saknats, men hittills haft så ringa påföljd, att bland ungefär 3 300 hemman i den till Kuopio län hörande andelen af Karelen omkring 2 900 ännu äro kronojord. Närmaste skälet härtill torde väl vara almogens tröghet och oförmåga att fatta nyttan af ett sådant skatteköp. Men också verkar dertill bristen på penningar för köpets verkställande. Höga författningar tillåta väl, att betalningen får efterhand göras under en följd af till och med tjugu år. Så blir väl hvarje års afgift ringa. Men en fördel, som först efter en så lång tid kommer att åtnjutas, är äfven föga lockande, och det torde derföre uti närvarande förhållanden icke vara någon förändring i detta hänseende att vänta.

65. TAI DATPA MATTI VIELÄ TULLA NÄKEMÄÄN MINKÄLASELTA SUOMENMAA NÄKYÛ.

Maamiehen Ystävä n:o 10 9, III 1844

40

Sillä on nyt Maamiehen Ystävä tuumissa hankkia Kartan, jossa saat nähä koko Suomenniemen kuvattuna, merineen ja saarineen, isot järvet kaikki ja joet, ja kuinka isolta kukin Maaherran lääni näkyy, ja missä joka kaupungin paikka on. Sais nähä, mitenkä nämät tuumat onnistuvat. Mutta mielellään Maamiehen Ystävä sinulle sen Kartan laittas, ja vielä sitten usiampiakin karttoja ja kuvauksia, kuin vaan olet mielellinen lukemaan ja oppimaan, ja myöskin muita lukemaan kehoitat.

50